

॥ सा विद्या या विमुक्तये ॥

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६ (महाराष्ट्र राज्य) भारत

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED

'Dnyanteerth', Vishnupuri, Nanded - 431 606 (Maharashtra State) INDIA

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

Established on 17th September, 1994, Recognized By the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'B++' grade

Fax : (02462) 215572

Academic-1 (BOS) Section

website: srtmun.ac.

Phone: (02462)215542

E-mail: bos@srtmun.ac.

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० च्या मार्गदर्शक सूचनेप्रमाणे (Pursing Two Academic Degree Programme simultaneously) विद्यार्थ्यांना एकाच वेळी वेगवेगळ्या दोन अभ्यासक्रमाला (Dual Degree) प्रवेश देण्याबाबतची नियमावली शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ पासून लागू करणे बाबत.

प रि प त्र क

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, मा. विद्यापरिषद बैठक दिनांक २४ एप्रिल २०२३ रोजीच्या बैठकीतील विषय क्रमांक १३/५५-२०२३ अन्वये राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२०च्या मार्गदर्शक सूचनेप्रमाणे (Pursing Two Academic Degree Programme simultaneously) विद्यार्थ्यांना एकाच वेळी वेगवेगळ्या दोन अभ्यासक्रमाला (Dual Degree) प्रवेश देण्याबाबत मान्यता प्रदान करण्यात आली असून दिनांक २४ जानेवारी २०२४ व दिनांक २९ ऑगस्ट २०२४ रोजीच्या मा. विद्यापरिषद बैठकीतील विषय क्रमांक अनुक्रमे १२/५८-२०२४ आणि ०९/६०-२०२४ अन्वये नियमावलीस मान्यता देण्यात आली आहे. त्यानुसार राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२०च्या मार्गदर्शक सूचनेप्रमाणे विद्यार्थ्यांना एकाच वेळी दोन अभ्यासक्रमाला (Dual Degree) प्रवेश देण्याबाबतची नियमावली सर्व विद्याशाखेसाठी शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ पासून लागू करण्यात येत आहे.

सदरील परिपत्रक व नियमावली प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी, ही विनंती.

'ज्ञानतीर्थ' परिसर,
विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६.

जा.क्र.:शै-१/एनडपी/dual degree/प्रवेश/२०२४-२५/ 296

दिनांक ०९.१०.२०२४

प्रत : १) मा. आधिष्ठाता, सर्व विद्याशाखा, प्रस्तुत विद्यापीठ.

२) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ, प्रस्तुत विद्यापीठ.

३) मा. प्राचार्य, सर्व संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.

४) मा. संचालक, सर्व संबंधित संकुले परिसर व उपपरिसर, प्रस्तुत विद्यापीठ

५) सिस्टीम एक्सपर्ट, शैक्षणिक विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ. यांना देवून कळविण्यात येते की, सदर परिपत्रक संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात यावे.

डॉ. सरिता लोसरवार
सहाय्यक कुलसचिव

शैक्षणिक (१-अभ्यासमंडळ) विभाग

**SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA
UNIVERSITY,
Vishnupuri, NANDED – 431 606**

(UGC Recognized State University, NAAC Re-accredited with 'B++' Grade)

**Guidelines for Pursuing Two Academic Programmes
Simultaneously**

(As per UGC letter No.1-6/2007 (CPP-II) (New), dated 13th April, 2022)

(Effective from the Academic Year **2024-2025**)

Guidelines for Pursuing Two Academic Programmes Simultaneously of Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded.

University Grants Commission (UGC) through its letter **D.O.No.1-6/2007 (CPP-II) (New)**, dated **13thApril, 2022** has communicated all the Higher Educational Institutions (HEIs; Universities and colleges) to allow the students to pursue two full time academic programmes simultaneously by developing their own guidelines for its implementation. Following to which Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded has prepared these guidelines for the students studying in its jurisdiction to enable them to pursue two academic programmes simultaneously and shall be applicable for all the programmes (excluding Ph.D.). The guidelines provided in this document emphasize the aspirations of the students in tune with the **National Education Policy 2020 (NEP-2020)**, which states that pedagogy must evolve to make education more experiential, holistic, integrated, inquiry-driven, discovery-oriented, learner-centred, discussion-based, flexible, and enjoyable. The new education policy envisions imaginative and flexible curricular structures to enable creative combinations of disciplines for study, that would offer multiple entry and exit points, thus, removing currently prevalent rigid boundaries and creating new possibilities for life-long learning and centrally involve critical and interdisciplinary thinking.

With the rapid increase in demand for higher education and limited availability of seats in regular streams, many of the **Higher Education Institutions (HEIs)** have started several programmes in **Open and Distance Learning (ODL)** mode to meet the aspirations of the students. It has also led to the emergence of online education programmes which a student can pursue within the comforts of her / his home. The issue of allowing the students to pursue two academic programmes simultaneously has been examined by the UGC keeping in view the proposals envisaged in the National Education Policy - NEP 2020, which emphasizes the need to facilitate multiple pathways to learning involving both formal and non-formal education modes.

A **Two Academic Programmes Simultaneously** involves a student working for two degrees - either at the same institution, university or at different institutions and universities, sometimes in different countries. The two degrees might be in the same subject area but not at the same level.

Objectives of Two Academic Programmes Simultaneously:

Primary objectives of these guidelines are to enable the students to pursue two academic programmes simultaneously in tune with NEP-2020:

1. Recognizing, identifying, and fostering the unique capabilities of each student, by sensitizing teachers as well as parents to promote each student's holistic development in both academic and non-academic spheres.
2. No hard separations between arts and science, between curricular and extra-curricular activities, between vocational and academic streams, etc. in order to eliminate harmful hierarchies among, and silos between different areas of learning.
3. Multi-disciplinary and a holistic education across the faculties of science, humanities, commerce and management and the interdisciplinary studies with an objective to ensure the unity and integrity of all knowledge.
4. Enabling an individual to study one or more specialized areas of interest at a deep level and to develop character, ethical and constitutional values, intellectual curiosity, scientific temper, creativity, spirit of service.

5. offering the students, a range of disciplines including sciences, social sciences, arts, humanities, languages, as well as professional, technical, and vocational subjects to make them thoughtful, well-rounded, and creative individuals.
6. preparing students for more meaningful and satisfying lives and work roles and enable economic independence.

Advantages of Two Academic Programmes Simultaneously:

- Enable students to study programmes at a deeper level in more than one area of interest.
- Pursue multi-disciplinary and holistic education across sciences, social sciences, arts and humanities.
- Get the advantage of flexible future career options across domains
- It provides best option for students who are clear with their end goal and wish to enhance or build many skills.
- Students explore multiple combinations and can choose among various options.
- Get a distinct, competitive edge in the job market

Guidelines of Two Academic Programmes Simultaneously:

In view of the UGC's communicated guidelines to all the HEIs allowing students to pursue two academic programmes simultaneously, Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded has developed its own guidelines for implementing the two academic programmes simultaneously as follows:

1. A student can pursue two full time academic programmes in physical mode simultaneously on condition that there is no overlap in the class timings of both these programmes i.e., classes of one programme may be in the morning, while that of the other in the evening.
2. Two full time degrees can be pursued simultaneously in a physical mode from the same institution or from different institutions. However, while pursuing two degrees from two different institutions, the distance between the two institutes should be less than 15 km or

should be in the same city.

3. If one of the degrees is opted in ODL / online mode, there is no bar on the location of the institution offering such a degree.
4. Only those students who score a minimum of 75% (or equivalent score in CGPA) in the qualifying examination shall be eligible to pursue two **full-time** academic programmes simultaneously in physical mode.
5. Alternatively, a student can enroll for two academic programmes simultaneously, one in the full-time physical mode and another degree / diploma in the Open and Distance Learning (ODL) / online mode.
6. A student shall be able to pursue two undergraduate programmes, two undergraduate or post graduate diploma programmes, two post graduate (PG) programmes or one PG and one undergraduate programme without violating eligibility conditions for admissions to the respective programme.
7. Students are not eligible to pursue two programmes of the same level in the same subject simultaneously.
8. Though this policy enables a student to pursue two academic programmes simultaneously, the student needs to enroll himself / herself in only one institute. Such an institute shall be his / her **primary institute** and shall be the **degree awarding institution**.
9. Students enrolling for the two academic programmes simultaneously have to declare his / her first degree.
10. It is mandatory for the student to seek formal permission from the primary institute while registering for the two academic programmes simultaneously in another institute. It is also mandatory for him / her to report the same in the other institution where he / she wish to enroll for the second degree.
11. Student shall submit all the necessary original documents in the primary institution, from where he / she is pursuing his first degree in physical mode.
12. The candidate shall be eligible to receive the scholarship and other incidental benefits from the primary institution only and shall have to give a written undertaking at both the institutions stating that he / she will avail such benefits from only one institute i.e. from the

primary institute and shall be punishable offense if he / she avails such benefits from both the institutions simultaneously.

13. The minimum eligibility conditions for pursuing two academic programmes simultaneously shall be same as that of its regular mode.
14. It shall be responsibility of the student who is pursuing two academic programmes simultaneously to maintain minimum attendance of 75% and to fulfill other requirements of the curricular, co-curricular activities of each programme as stipulated in the respective case and shall be at par with the students that are pursuing degree in regular mode.
15. The fee structure of a particular programme shall be as decided by the University / institute or as decided by the Fees Regulatory Authority.
16. The candidate shall not take benefits of the credit transfer for a particular course, completed either in online or offline mode, in both the programmes.
17. It is mandated that the degree taken in the ODL / online mode should be from the HEIs that are recognized by the University / UGC / Statutory Council / Govt. of India
18. The degree or diploma programmes under these guidelines shall be governed by the regulations notified by the UGC / the University and by the respective statutory / professional councils, wherever applicable.
19. Students opting for two degrees in the physical mode shall be identified exclusively with a specific programme nomenclature and shall be different from those who are pursuing single degree.
20. Specific nomenclature shall also be assigned for the students who are pursuing two simultaneous degrees one in physical mode and the other in ODL / online mode.
21. The minimum qualification required for an integrated Master's programme is same as that of the Bachelor's programme (+2 qualified) and for the integrated Ph.D. programme is same as that of the Master's programme (graduation).
22. The minimum number of credits to be completed for the conferment of the certificate, diploma, graduate, graduate (Honours), and post graduate degree shall be same as outlined in the credit framework of the Maharashtra Government GR issued on 20th April 2023.
23. The number of learning hours required for each credit shall be 15 hours of teaching in case of

theory course and 30 hours for laboratory / project course.

24. These guidelines shall come into effect from the date of its notification by the University. A student who has undertaken or completed two academic programmes simultaneously prior to the publication of these guidelines shall not claim for its retrospective benefit.
25. Examination schedule(s) of the students who are pursuing two academic programmes should not overlap. In case of overlap, examination schedule of the primary institution shall not be changed under any circumstances.
- 26. These guidelines are applicable only to the students pursuing academic programmes other than Ph.D. Guidelines for the Ph D programmes shall be available separately as the Ph D Ordinances.**

%%%%%%%%

Report prepared by:

1. Dr. M. K. Patil
2. Dr. D. N. More
3. Dr. D. R. Munde
4. Dr. R. S. Nitonde

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ,

विष्णुपुरी, नांदेड – ४३१ ६०६

(UGC मान्यताप्राप्त राज्य विद्यापीठ, NAAC 'B++' ग्रेड)

एकाच वेळी दोन शैक्षणिक कार्यक्रमांचा (पदवीअभ्यासक्रम)

पाठपुरावा करण्यासाठी मार्गदर्शक तत्त्वे

(यूजीसी पत्र क्रमांक 1-6/2007 (CPP-II) (नवीन), दिनांक 13 एप्रिल, 2022नुसार)

(शैक्षणिक वर्ष 2024-2025 पासून प्रभावी)

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड
एकाच वेळी दोन शैक्षणिक कार्यक्रम राबविण्यासाठी मार्गदर्शक तत्त्वे.

विद्यापीठ अनुदान आयोगाने (UGC) 13 एप्रिल 2022 रोजीच्या त्यांच्या D.O.No.1-6/2007 (CPP-II) (नवीन) पत्राद्वारे, विद्यार्थ्यांना एकाच वेळी दोन पूर्णवेळ शैक्षणिक कार्यक्रम करण्याची परवानगी देण्यासाठी वअंमलबजावणीसाठी स्वतःची मार्गदर्शक तत्त्वे विकसित करून्यासंदर्भात, सर्व उच्च शैक्षणिक संस्थांना (HEIs; विद्यापीठे आणि महाविद्यालये) कळविले आहे.

त्या अनुषंगाने स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड यांनी आपल्या कार्यक्षेत्रात शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांना एकाच वेळी दोन शैक्षणिक कार्यक्रम करता यावेत यासाठी ही मार्गदर्शक तत्त्वे तयार केली आहेत आणि ती सर्व कार्यक्रमांसाठी (पीएच.डी. वगळून) लागू होतील.

या दस्तऐवजात प्रदान केलेली मार्गदर्शक तत्त्वे राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण 2020 (NEP-2020) च्या अनुषंगाने विद्यार्थ्यांच्या आकांक्षांवर भर देतात, ज्यात असे म्हटले आहे की शिक्षण अधिक अनुभवात्मक, समग्र, एकात्मिक, चौकशी-चालित, शोध-केंद्रित, विद्यार्थी-केंद्रित, चर्चा-आधारित, लवचिक आणि आनंददायक बनवण्यासाठी अध्यापनशास्त्र विकसित केले पाहिजे. नवीन शैक्षणिक धोरण कल्पनाशील आणि लवचिक अभ्यासक्रम रचनांची कल्पना करते ज्यामुळे अभ्यासासाठी विषयांचे सर्जनशील संयोजन शक्य होईल, जे अनेक प्रवेश आणि निर्गमन बिंदू प्रदान करेल. सध्या प्रचलित कठोर सीमा काढून टाकणे आणि आयुष्यभर शिक्षणासाठी नवीन शक्यता निर्माण करणे आणि केंद्रस्थानी गंभीर आणि आंतरविद्याशाखीय विचार समाविष्ट करणे अपेक्षित आहे.

उच्च शिक्षणाच्या मागणीत झपाट्याने होणारी वाढ आणि नियमित प्रवाहांमध्ये जागांची मर्यादित उपलब्धता यामुळे, अनेक उच्च शिक्षण संस्थांनी विद्यार्थ्यांच्या आकांक्षा पूर्ण करण्यासाठी मुक्त आणि दूरस्थ शिक्षण (ODL) पद्धतीने अनेक कार्यक्रम सुरू केले आहेत. यामुळे ऑनलाइन शिक्षण कार्यक्रमांचा उदय झाला आहे ज्याचा पाठपुरावा विद्यार्थी तिच्या/त्याच्या घरच्या सुखसोयींमध्ये करू शकतो.

विद्यार्थ्यांना एकाच वेळी दोन शैक्षणिक कार्यक्रम राबविण्याची परवानगी देण्याच्या मुद्द्याचा UGC ने राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण - NEP 2020 मध्ये परिकल्पित प्रस्ताव लक्षात घेऊन तपासला आहे, जे औपचारिक आणि अनौपचारिक अशा दोन्ही प्रकारच्या शिक्षणासाठी अनेक मार्ग सुकर करण्याच्या गरजेवर जोर देते.

दोन शैक्षणिक कार्यक्रमांमध्ये एकाच वेळी एकाच संस्थेत, विद्यापीठात किंवा वेगवेगळ्या संस्था आणि विद्यापीठांमध्ये, कधी कधी वेगवेगळ्या देशांमध्ये दोन पदवीसाठी काम करणारा विद्यार्थी समाविष्ट असतो. दोन पदवी एकाच विषयाच्या क्षेत्रात असू शकतात परंतु समान स्तरावर असणार नाहीत.

एकाच वेळी दोन शैक्षणिक कार्यक्रमांची उद्दिष्टे:

या मार्गदर्शक तत्वांची प्राथमिक उद्दिष्टे विद्यार्थ्यांना NEP-2020 च्या अनुषंगाने एकाच वेळी दोन शैक्षणिक कार्यक्रमांचा पाठपुरावा करण्यास सक्षम करणे आहेत:

1. शैक्षणिक आणि गैर-शैक्षणिक दोन्ही क्षेत्रात प्रत्येक विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासाचा चालना देण्यासाठी शिक्षकांना तसेच पालकांना संवेदनशील करून, प्रत्येक विद्यार्थ्यांच्या अद्वितीय क्षमता ओळखणे आणि त्यांना प्रोत्साहन देणे.

२. शिकण्याच्या विविध क्षेत्रांमधील हानिकारक पदानुक्रम आणि सायलोस दूर करण्यासाठी कला आणि विज्ञान, अभ्यासक्रम आणि अतिरिक्त क्रियाकलापांमध्ये, व्यावसायिक आणि शैक्षणिक प्रवाहांमध्ये कोणतेही कठोर पृथक्करण नाही.

3. सर्व ज्ञानाची एकता आणि अखंडता सुनिश्चित करण्याच्या उद्देशाने विज्ञान, मानविकी, वाणिज्य आणि व्यवस्थापन आणि आंतरविद्याशाखीय अभ्यास या विद्याशाखांमध्ये बहु-अनुशासनात्मक आणि सर्वांगीण शिक्षण.
4. एखाद्या व्यक्तीला सखोल स्तरावर स्वारस्या/आवडीच्याएका किंवा अधिक विशेष क्षेत्रांचा अभ्यास करण्यासाठी आणि चारित्र्य, नैतिक आणि घटनात्मक मूल्ये, बौद्धिक कुतूहल, वैज्ञानिक स्वभाव, सर्जनशीलता, सेवेची भावना विकसित करण्यास सक्षम करणे.
5. विद्यार्थ्यांना विचारशील, परिपूर्ण, सर्वांगीण आणि सर्जनशील व्यक्ती बनवण्यासाठी विज्ञान, सामाजिक विज्ञान, कला, मानविकी, भाषा, तसेच व्यावसायिक, तांत्रिक आणि व्यावसायिक विषयांसह विविध विषयांची उपलब्धताकरून देणे.
6. विद्यार्थ्यांना अधिक अर्थपूर्ण, समाधानकारक जीवन आणि कामाच्या भूमिकांसाठी तयार करणे तसेच आर्थिक स्वातंत्र्यासाठी सक्षम करणे.

एकाच वेळी दोन शैक्षणिक कार्यक्रमांचे फायदे:

- विद्यार्थ्यांना स्वारस्य असलेल्या एकापेक्षा जास्त क्षेत्रात सखोल स्तरावर कार्यक्रमांचा अभ्यास करण्यास सक्षम करणे.
- विज्ञान, सामाजिक विज्ञान, कला आणि मानविकीमध्ये बहु-अनुशासनात्मक आणि सर्वांगीण शिक्षण घेणे.
- लवचिक भविष्यातील करिअर पर्यायांचा डोमेनवर लाभ मिळवणे.
- ज्या विद्यार्थ्यांचे अंतिम उद्दिष्ट स्पष्ट आहे आणि जे कौशल्ये वाढवू इच्छितात त्यांच्यासाठी सर्वोत्तम पर्याय प्रदान करणे.

- विद्यार्थी अनेक संयोजनांचा शोध घेऊ शकतात आणि विविध पर्यायांमधून निवड करू शकतात.

- नोकरीच्या बाजारपेठेत एक निराळे,स्पर्धात्मक सामर्थ्यमिळवणे.

एकाच वेळी दोन शैक्षणिक कार्यक्रमांची मार्गदर्शक तत्त्वे:

विद्यार्थ्यांना एकाच वेळी दोन शैक्षणिक कार्यक्रम राबविण्याची परवानगी देणार्या सर्व HEI ला UGC च्या संप्रेषित मार्गदर्शक तत्त्वांच्या संदर्भात, स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड यांनी दोन शैक्षणिक कार्यक्रम एकाच वेळी राबविण्यासाठी स्वतःची मार्गदर्शक तत्त्वे विकसित केली आहेत:

1. या दोन्ही कार्यक्रमांच्या वर्गाच्या वेळेत कोणताही अच्छादन(overlap) नसावे या अटीवर विद्यार्थी एकाच वेळी दोन पूर्णवेळ शैक्षणिक कार्यक्रमांचा पाठपुरावा करू शकतो, म्हणजे एका कार्यक्रमाचे वर्ग सकाळी, तर दुसऱ्याचे संध्याकाळीवसूशकतील.

2. एकाच संस्थेतून किंवा वेगवेगळ्या संस्थांमधून दोन पूर्णवेळ पदव्या एकाचवेळी भौतिक पद्धतीने मिळवता येतात. तथापि, दोन भिन्न संस्थांमधून दोन पदवी घेत असताना, दोन संस्थांमधील अंतर 15 किमी असावे किंवा दोन्हीसंस्थात्याच शहरात असाव्यात.

3. ODL/ऑनलाइन मोडमध्ये एखादी पदवी निवडली असल्यास, अशी पदवी देण्याच्या संस्थेच्या स्थानावर कोणताही आडकाठी नाही. 4. पात्रता परीक्षेत किमान 75% (किंवा CGPA मधील समतुल्य गुण) गुण मिळवणारे विद्यार्थी एकाच वेळी दोन पूर्ण-वेळ शैक्षणिक कार्यक्रम भौतिक पद्धतीने पूर्ण करण्यास पात्र असतील. 5. वैकल्पिकरित्या, विद्यार्थी एकाच वेळी दोन शैक्षणिक कार्यक्रमांसाठी नोंदणी करू शकतो,पैकीएक पूर्ण-वेळ भौतिक मोडमध्ये आणि दुसरा पदवी/डिप्लोमा ओपन अँड डिस्टन्स लर्निंग (ODL)/ऑनलाइन मोडमध्येअसू शकेल.

6. विद्यार्थ्याला संबंधित कार्यक्रमात प्रवेशासाठी पात्रता अटींचे उल्लंघन न करता दोन पदवीपूर्व कार्यक्रम, दोन पदवीपूर्व किंवा पदव्युत्तर पदविका कार्यक्रम, दोन पदव्युत्तर (PG) कार्यक्रम किंवा एक PG आणि एक पदवीपूर्व कार्यक्रम करता येईल.
7. विद्यार्थी एकाच विषयात एकाच स्तराचे दोन कार्यक्रम एकाच वेळी घेण्यास पात्र नसेल.
8. या धोरणामुळे विद्यार्थ्याला एकाच वेळी दोन शैक्षणिक कार्यक्रम राबवता येत असले तरी, विद्यार्थ्याने फक्त एका संस्थेत स्वतःची नोंदणी करणे आवश्यक आहे. अशी संस्था त्याची/तिची प्राथमिक संस्था असेल आणि पदवी प्रदान करणारी संस्था असेल.
9. एकाच वेळी दोन शैक्षणिक कार्यक्रमांसाठी नावनोंदणी करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना त्यांची पहिली पदवी जाहीर करावी लागेल.
10. विद्यार्थ्याने दुसऱ्या संस्थेत एकाच वेळी दोन शैक्षणिक कार्यक्रमांसाठी नोंदणी करताना प्राथमिक संस्थेची औपचारिक परवानगी घेणे बंधनकारक आहे. त्याने/तिने दुसऱ्या पदवीसाठी नावनोंदणी करू इच्छित असलेल्या इतर संस्थेमध्ये सूचितकरणे देखील बंधनकारक आहे.
11. विद्यार्थ्याने सर्व आवश्यक मूळ कागदपत्रे प्राथमिक संस्थेमध्ये सादर करावीत, जिथून तो भौतिक पद्धतीने पहिली पदवी घेत आहे.
12. उमेदवार केवळ प्राथमिक संस्थेकडून शिष्यवृत्ती आणि इतर आनुषंगिक लाभ प्राप्त करण्यास पात्र असेल आणि त्याला दोन्ही संस्थांमध्ये एक लेखी हमीपत्र द्यावे लागेल की तो/ती असे फायदे फक्त एकाच संस्थेकडून घेईल. प्राथमिक संस्था आणि त्याने/तिने दोन्ही संस्थांकडून असे फायदे एकाच वेळी घेतल्यास तो दंडनीय गुन्हा असेल.
13. एकाच वेळी दोन शैक्षणिक कार्यक्रम करण्यासाठी किमान पात्रता अटी त्याच्या नियमित पद्धतीप्रमाणेच असतील.
14. एकाच वेळी दोन शैक्षणिक कार्यक्रमांचा पाठपुरावा करणाऱ्या विद्यार्थ्याची किमान उपस्थिती 75% राखण्याची आणि प्रत्येक कार्यक्रमाच्या अभ्यासक्रमाच्या, सह-अभ्यासक्रमाच्या इतर आवश्यकतांची पूर्तता करण्याची जबाबदारी संबंधित

प्रकरणात विहित केली जाईल आणि ती नियमित मोडमध्ये पदवी घेत असलेल्या विद्यार्थ्यांसमान असेल.

15. विशिष्ट कार्यक्रमाची फी रचना विद्यापीठ/संस्था किंवा फी नियामक प्राधिकरणाने ठरविल्यानुसार असेल.

16. उमेदवारासदोन्ही कार्यक्रमांमध्ये ऑनलाइन किंवा ऑफलाइन पद्धतीने पूर्ण केलेल्या विशिष्ट अभ्यासक्रमासाठी क्रेडिट ट्रान्सफरचा लाभ घेणार नाही.

17. हे अनिवार्य आहे की ODL / ऑनलाइन मोडमध्ये घेतलेली पदवी विद्यापीठ / UGC / वैधानिक परिषद / भारतसरकार द्वारे मान्यताप्राप्त HEI मधून असावी.

18. या मार्गदर्शक तत्वांखालील पदवी किंवा डिप्लोमा कार्यक्रम जेथे लागू असेल तेथे UGC/विद्यापीठ आणि संबंधित वैधानिक/व्यावसायिक परिषदांद्वारे अधिसूचित केलेल्या नियमांद्वारे नियंत्रित केले जाईल.

19. प्रत्यक्ष भौतिक पद्धतीनेदोन पदव्यांची निवड करणाऱ्या विद्यार्थ्यांची ओळख विशिष्ट कार्यक्रम नामांकनाने केली जाईल आणि ते एकल पदवी घेत असलेल्या विद्यार्थ्यांपेक्षा वेगळे असतील.

20. ज्या विद्यार्थ्यांनी एकाच वेळी दोन पदवी एक भौतिक मोडमध्ये आणि दुसरी ODL/ऑनलाइन मोडमध्ये घेतली आहेत त्यांच्यासाठीदेखील विशिष्ट नामांकन केले जाईल.

21. एकात्मिक पदव्युत्तर कार्यक्रमासाठी आवश्यक असलेली किमान पात्रता ही बॅचलर प्रोग्राम (+2 पात्रता) आणि सारखीच आहे. आणि एकात्मिक पीएच.डी. कार्यक्रमासाठी आवश्यक असलेली किमान पात्रता ही पदव्युत्तरपदवीसारखी आहे.

22. प्रमाणपत्र, डिप्लोमा, पदवीधर, पदवीधर (ऑनर्स) आणि पदव्युत्तर पदवी प्रदान करण्यासाठी पूर्ण करायच्या क्रेडिटची किमान संख्या 20 एप्रिल 2023 रोजी जारी केलेल्या महाराष्ट्र सरकारच्या GR च्या क्रेडिट फ्रेमवर्कमध्ये नमूद केल्याप्रमाणे असेल.

24. ही मार्गदर्शक तत्वे विद्यापीठाद्वारे अधिसूचनेच्या तारखेपासून लागू होतील. ही मार्गदर्शक तत्वे प्रकाशित होण्यापूर्वी एकाच वेळी दोन शैक्षणिक कार्यक्रम हाती

घेतलेल्या किंवा पूर्ण केलेल्या विद्यार्थ्यास त्याच्या पूर्वलक्षी फायद्यासाठी दावा करतायेणार नाही.

25. जे विद्यार्थी दोन शैक्षणिक कार्यक्रम घेत आहेत त्यांच्या परीक्षेचे वेळापत्रक ओव्हरलॅप होऊ नये. ओव्हरलॅप झाल्यास, प्राथमिक संस्थेच्या परीक्षेचे वेळापत्रक कोणत्याही परिस्थितीत बदलले जाणार नाही.

26. ही मार्गदर्शक तत्त्वे पीएच.डी. व्यतिरिक्त इतर शैक्षणिक कार्यक्रमांचा पाठपुरावा करणाऱ्या विद्यार्थ्यांनाच लागू आहेत. पीएचडी कार्यक्रमांसाठी मार्गदर्शक तत्त्वे पीएचडी अध्यादेश म्हणून स्वतंत्रपणे उपलब्ध असतील.

अहवाल सादरकर्ते:

1. डॉ. एम. के. पाटील
2. डॉ. डी. एन. मोरे
3. डॉ. डी. आर. मुंडे
4. डॉ. आर. एस. नितोंडे